‘T VANEKER ENSCHEDE

ontwikkelingsplan en beeldkwaliteitsplan voor een woonlandschap

• stedenbouwkunidg en landschappelijk ontwikkelingsplan ‘t Vaneker ten Noorden van de stad Enschede

de opgave

't Vaneker is een gebied met een kleinschalig, halfopen landschap in de noordelijke stadsrand van Enschede. Karakteristieke identiteitsdragers van het gebied vormen de voor nederlandse begrippen grote hoogteverschillen, welke in belangrijke mate bepaald worden door de beeklopen van de Eschbeek in het noorden, de Vanekerbeek in het zuiden en de centraal in het gebied gelegen kwelzones.
Tussen de beekdalen liggen de oude bouwgronden of essen als een ring om het gebied, herkenbaar door hun hogere en licht bolle ligging. Beekdalen en essen vormen vanouds de open delen in het kleinschalige landschap. Het gebied vertegenwoordigt belangrijke landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden en heeft in potentie een betekenis als stedelijk uitloopgebied van Enschede en als buffer tussen de stad en Lonneker.
MTD landschapsarchitecten kreeg in maart 2006 opdracht om, in de rol van superviserend landschapsarchitect, samen met de gemeente Enschede, te werken aan een stedenbouwkundig en landschappelijk ontwikkelingsplan en een beeldkwaliteitsplan voor het plangebied. De ambitie van de gemeente is om met de plannen twee specifieke wensbeelden te verenigen; de vraag naar woningen in de top van de markt en de integratie en interactie van landschap en wonen middels eigentijdse en twentse architectuurvormen. De 'draagkracht' van het landschap dient hierbij leading te zijn. In het ontwikkelingsplan wordt een krachtig en vitaal kader van landschappelijke structuurdragers ontwikkeld, dat een leidraad kan vormen voor de toekomstige ontwikkeling van het gebied tot een uniek en lommerrijk woonlandschap.

het ontwerp

Eerste strategische inzet van het ontwikkelingsplan is het versterken van de beken en essen als dragers van de open ruimten en natuurwaarden in 't Vaneker. De openheid van deze buitenste zone wordt versterkt door de bosachtige zone die hier direct aan grenst. Deze zone wordt in hoge mate bepaald door de reeds aanwezige boselementen, aangevuld met nieuwe bosaanplant, waarmee een beeld ontstaat van ´groene´ kamers met zichtlijnen op de beekdalen en essen. In de boszone worden zeer exclusieve landhuizen ontwikkeld met een grondgebied van minimaal 4000 m2. Zij krijgen, afhankelijk van hun ligging, een bebossingsopgave mee van 10 tot 60%. Als verbijzondering zijn in deze zone een viertal buitenplaatsen gesitueerd. De buitenplaatsen worden ontwikkeld ten behoeve van klein aantal exclusieve appartementen op een gezamenlijk grondgebied van minimaal 20.000 m2. De Gruisweg wordt langs deze boszone geïntroduceerd als belangrijke structuurlijn met een betekenis als exclusieve ontsluitingslijn ten behoeve van de landhuizen en buitenplaatsen en als aantrekkelijke recreatieve route met voortdurend wisselende zichten op de open zone en de landhuizen.
De ring van landhuizen begrenst binnen 't Vaneker een centraal gelegen halfopen zone. Dit gebied wordt ontwikkeld volgens een Twentse archetypische verkaveling met clusters van 3 tot 5 erven van minimaal 1.000 m2. Elk afzonderlijke cluster wordt, vanaf de voor het grootste deel reeds aanwezige secundaire ontsluitingslijnen in het gebied, ontsloten middels een gezamenlijke oprijlaan en verhard erf. Het ´groene´ beeld in deze zone wordt gewaarborgd door houtwallen en boerenhagen op de erfscheidingen en het profiel van de ontsluitingslijnen met brede grasbermen en greppels.

MTD LANDSCHAPSARCHITECTEN

MTD landschapsarchitecten | Zuid-Willemsvaart 142 | Postbus 5225 | 5201 GE ‘s-Hertogenbosch
T 073 6125033 | **F** 073 6136665 | **E** mtd@mtdlandschapsarchitecten.nl | **I** www.mtdlandschapsarchitecten.nl

‘T VANEKER ENSCHEDE

ontwikkelingsplan en beeldkwaliteitsplan voor een woonlandschap

• voorbeeldutwerking clusters en landhuizen langs de Gruisweg

• topografische kaart uit 1908

• luchtfoto, ca. 2005

MTD landschapsarchitecten | Zuid-Willemsvaart 142 | Postbus 5225 | 5201 GE ‘s-Hertogenbosch
T 073 6125033 | **F** 073 6136665 | **E** mtd@mtdlandschapsarchitecten.nl | **I** www.mtdlandschapsarchitecten.nl

‘T VANEKER ENSCHEDE

ontwikkelingsplan en beeldkwaliteitsplan voor een woonlandschap

• voorbeelduitwerking clusters, landhuizen en een buitenplaats

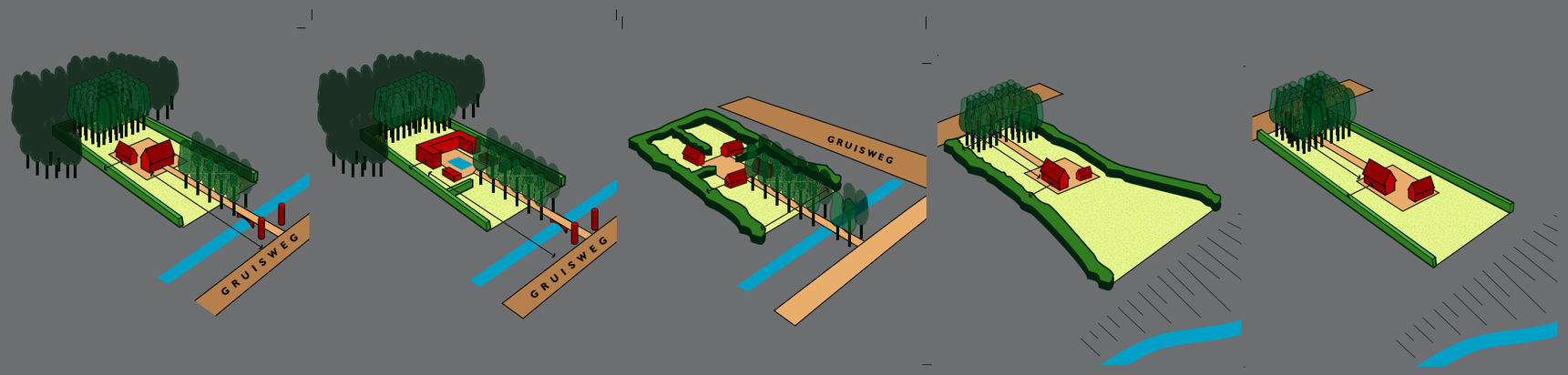

• spelregels voor beeldregie

MTD landschapsarchitecten I Zuid-Willemsvaart 142 I Postbus 5225 I 5201 GE ‘s-Hertogenbosch
T 073 6125033 I **F** 073 6136665 I **E** mtd@mtdlandschapsarchitecten.nl I **I** www.mtdlandschapsarchitecten.nl